

Motion till riksdagen 2025/26:1807

av **Aida Birinxhiku (S)**

AI i arbetet mot välfärdsbrottslighet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka förutsättningarna för användningen av artificiell intelligens (AI) som verktyg i arbetet mot välfärdsbrottslighet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den kriminella ekonomin växer och utgör i dag ett allvarligt hot mot både välfärden och demokratin. Välfärdsbrottslighet är en central del av denna utveckling. När offentliga medel hamnar i kriminellas händer undergrävs inte bara ekonomin, utan även människors tillit till samhällsinstitutionerna.

För att möta denna utveckling krävs nya verktyg. Traditionella kontroller är ofta både tidskrävande och otillräckliga. Brottsligheten är dessutom alltmer systematisk och organiserad, vilket gör det svårare att upptäcka oegentligheter. Här kan artificiell intelligens (AI) spela en avgörande roll.

AI gör det möjligt att analysera stora datamängder på kort tid, identifiera mönster och upptäcka felaktigheter som annars hade passerat obemärkt. I flera regioner används redan AI för att upptäcka misstänkta välfärdsbrott inom till exempel omsorgen, med goda resultat. Genom att använda tekniken mer systematiskt kan samhället både förebygga felaktiga utbetalningar och frigöra resurser till dem som verkligen behöver dem.

För att AI ska kunna användas effektivt i offentlig sektor krävs dock att staten tar ansvar för tydliga regelverk och bättre förutsättningar för myndighetssamverkan. Datadelning måste underlättas mellan olika aktörer, samtidigt som individens integritet och rättssäkerhet värnas. Kommuner, regioner och myndigheter behöver både rätt kompetens och verktyg för att kunna använda AI långsiktigt och strategiskt.

Genom att stärka användningen av AI och digitala verktyg kan samhället agera mer proaktivt mot välfärdsbrottslighet. Det är avgörande för att slå tillbaka mot den organiserade brottsligheten och stärka tilliten till välfärdssystemen.

Aida Birinxhiku (S)